

TOVERI

Linnän suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä, paitsi maanantaina.

TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, J. MALO, K. E. HEIKKINEN.

TOVERI
(The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Company.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.

AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:

IN THE UNITED STATES AND CANADA:
For 1 year \$3.50; For 6 Months, \$1.75; For 3 Months, \$1.00; For 1 Month 40c.

Ilmestys hinta 40c palstatuunalla. Kuoleman-ilmotukset \$1.50 kerta ja muistovärsyllä \$2.00 kerta. Kihlaus, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, hautautieto- ja nimenmuuto-ilmotukset 25c kerta, naima-ilmotukset \$1.50 kerta, avioero-ilmotukset \$1.00 kerta. Seisovat ilmoitukset seuraavan hintaluettelon mukaan palstatuunalla: 1 v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c. Satunnaisia ilmoituksia tulee rahan seurata mukana. Englanninkielisestä suomenaattana vapasidi.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:

1 vuosikerta \$3.50; 6 kuukautta \$1.75; 3 kuukautta \$1.00; 1 kuukausi 40c. SUOMEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:
1 vuosikerta \$5.50; 6 kuukautta \$3.00.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toim. 832.

Vakavan kysymyksen edessä

Ensimmäisen maailmansodan alkamisen kolmatta vuotta sitten, on amerikalainen työväestö todellisuudessa sotaväen edessä, se on enemmän kuin sen edessä, se on sen keskellä, asemassa josta pelastuminen vauriotta ei enää näytä mahdolliselta.

Täällä voitonmaksajaiset saalistajat eivät suinkaan tule häikäilemään valitessaan keinoja kaikkien edessä olevien vastustajien murtaamiseksi nyt kun ne ovat hyökkäysasennossa. Niiden ensimmäinen yritys on puolen miljoonan dollarin suurinen sotaila.

Saksan mieletön uhmailu, koettaessaan estää koko maailman liittymistä vihollisille, oli juuri sitä, mitä täällä sotasodan ovat kaiken aikaa odottaneet. Saksan julistusta rajoittamattomasta submariiniosasta, huolimatta siitä, että liittolaiset ovatkin kenneet estämään Saksan saamasta aseita muualta, ei näet voi pitää minään muuna kuin tietoisesti harkittuna tekona siitä, että sillä varmaan lisätään vihollisen joukkoja.

Yhdysvaltain puolella on kysymys etupäässä sotatarpeiden myynnistä ja kulettamisesta euroopalaisille. Saatetaan puhua kauniisti niistä menetetyistä ihmisistä, joita saksalaisten upotamilla laivoilla on menetetty, mutta nehan ovatkin olleet juuri sotatarvekaupan palveluksessa. Vastuunalaisuus sodan jatkumisesta ei ole enää pitkään aikaan levännyt muiden kuin amerikalaisen suur-rahamiesten niskoilla, jotka asettuutannollaan ja rahallisoillaan ovat tehneet sen mahdolliseksi.

Luonnollisesti leimataan jokainen asiallinenkin selitys nykyisestä asemasta saksalaismielisyydeksi; kaikki joka ei ole sopuisuudessa sotaväen ulvonnassa kansa, on "epäsänmaallista". Kun sota on julistettu, voi jokainen roisto isänmaallisuuskappuun puettuna päästää vilheimmän intohimonsa valloilleen, voi syntyä kaikenlaisia mellakoita ja viattomimmatkin lausunnot selitetään maankavallukseksi.

Mutta sittekin lepää vastuunalaisuus täkäläisen riistajaluokan harteilla ja tulevaisuuden historioitsija, joka ei enää ole raharuhinastan ylläpitämisen laitosten suitsissa, todentaa sen, mitä työväen sanomalehdistö nyt sanoo. Ainoana valopilkuna uhkavassa kaaoksessa on sosiaalinen työväenliike, mutta se on liian heikko voidakseen saada tuntuvampaa vaikutusta aikaan, se on liian heikko taannuttamaan sen hyökkäystä, joka riistajaluokan häikäilemättömän voitonhimon liikkeellepanemana mahtivoimallaan tukahuttaa kaiken vastuksen veriin ellei se muuten väkene.

Jos sota muodollisesti juliste-

taan, kuten nykyisin kaikista päätään tulee tapahtumaan, ei tämän maan työväestöllä suinkaan ole syytä ajatella, että siihen pakottivat yhtenäiset kansalliset edut. Mitään sellaisia ei ole olemassa. On olemassa vain luokkakatuja ja sota julistetaan tämän maan kapitalistiluokan etujen takia tämän maan ja koko maailman työväenluokan etuja vastaan.

Meillä ei ole mitään tekemistä sen kanssa jos ulkomaalainen riistajisto ja täkäläinen riistajisto sivat välissään, mutta ulkomaalaisella ja täkäläisellä työväestöllä ei ole mitään syytä asettaa toisiaan vastaan. Työväestön edut ovat samat täällä kuin muuallakin, ne ovat yhtä vastakkaiset riistajien eduille täällä kuin kaikkialla.

Mutta tietämättömänä edustaan, on työväestö rahamiesten palkattujen roistojen kihoittamana valmis tarttumaan ulkomaalaisen työväestönsä kurkkuun, tietämättömänä siitä, että heidän murhastaan toisiaan vetävät ulkomaalaiset riistajat voittojasaamoista aseista kuin amerikalaisetkin, kuten tekevät nykyisin saksalaiset, ranskalaiset, amerikalaiset ja kaikkien sotaa käyvien maiden riistajat.

Työväestön etujen nimessä ei voida uhrata sotasuulle yhtään miestä eikä yhtään dollaria.

Mikään ei olisi ollut helpompaa kuin pysytellä erillään sodasta; kaikki mitä olisi tarvinnut tehdä, olisi ollut: kieltää täkäläisiltä kauppalavoilta, jotka menevät sota-alueelle, suojelusta. Sillä olisi yksinkertaisesti säästetty sekä amerikalaiset työläiset tulemasta murhattuiksi, että suuri joukko euroopalaisiakin, sillä aseita ja rahatta taistelemisen ei käy päinsä. Mutta sellainen julistus olisi merkinnyt voitonjuhlien vähenemistä ja siksi sitä ei annettu. Amerikalaisen henkeä ei suojella sodan julistamisella, vaan sodasta pois pysymisellä.

Työväestön on nykyisin tarvoin varottava antautumasta minkäänlaisen provokaattorien kihoittama itseään mellakoihin, huolimatta siitä missä nimessä niitä pannaan toimeen. Mellakoinnalla ei vastusteta sotaan, vaan annetaan porvaristolle juuri ne aseet, joita se on vailla, kaiken antimilitaristisen agitatorin kiskutamisesta.

Gompersin ilmoitetaan kehoittaneen Saksan työväestöä toimimaan siihen suuntaan, että Saksa ei aloittaisi sotaa Yhdysvaltoja vastaan. Teko on aivan paikallaan, mutta olisi ollut toivottaavaa, että Gompersin asemassa oleva mies, jolla epäilemättä on suuri vaikutusvalta työväestöön, olisi kehoittanut täkäläistä työväestöä olemaan tukematta kapitalistiluokan aikeita. American Federation of Labor olisi saanut tässä suhteessa paljon ai-

kaan, jos se olisi ollut järjestetty täkäläistä kapitalistiluokkaa vastaan kaikissa suhteissa. Alkoon meitä käsittekö siten että tarkoittaisimme jotakin kapinoinnista; mihinkään sellaiseen ei ole antauduttavaa vaihtoehtoa kehoittaisikin. Mutta unionin toimeenpanemista suuret vastalausekokoukset, joissa olisi painostettu riistajien rauhallista ratkaisua, eivät olisi olleet turhia.

Mutta Gompersilta saattaa tuskin odottaa mitään toimenpidettä täkäläistä kapitalistiluokkaa vastaan, ellei tapahdu juuri niinkään että hän ei suoranaisesti kehoita työläisiä antautumaan vapaaehtoisesti teurastettavaksi.

Saksan työväestö teki luokkarauhan sodan alkaessa, samoin kuin kaikkien muiden maiden työväestö ja niiden järjestöt ovat menettäneet kaiken toimintamahdollisuutensa. Täkäläisellä työväestöllä olisi nyt syytä käyttää hyväkseen Euroopan työväestön kokemuksia.

TAISTELU PERUSTUSLAIN MUUTTAMISEKSI WASHINGTONISSA

Kuten tunnettua, on Washingtonin lainlaajituskannassa esillä esitys perustuslakikongressin kokouksustamisesta, tarkoituksella tehdä useita muutoksia valtion perustuslakiin. Luonnollisesti olisi konventionin kokoukseen johdonmukainen keino perustuslain muuttamiseksi, joskin muutoksen luonne riippuu siitä, ketä konventionissa on edustettu.

Mutta Washingtonin porvaristo ei suinkaan häikäile asettaessaan esteitä perustuslakikongressin kokoukselle. Niinpä onkin edumies Reid Spokanesta, esittänyt vastalausekannan, jossa ollaan muka puoltamaan kansan aloiteoikeutta ja selitetään että perustuslain muutoksetkin olisivat saatavat aikaan sen avulla. Kun muistaa millä raivolla samat porvarit taistelivat yleisääntestys- ja aloiteoikeuden peruttamiseksi, tekemällä allekirjoitusten saannin melkein mahdottomaksi, niin ei Reidin yritykselle saata olla naurahattomaa. Mutta asia on sittekin liian vakava naurattavaksi. Kysymys on perustuslain perinpohjaisesta muuttamisesta, ja se ei käy päinsä yleisääntestysten avulla. Reid perustelee väitetään sillä, että perustuslakikongressin työtä saatetaan kumota yleisääntestyksellä. Siten saatetaan kylläkin tapahtua, mutta ei suinkaan syytä. Porvarillinen sanomalehdistö tekee kaikkensa yleisen mielipiteen muokkaamiseksi siihen suuntaan, että laki hyväksytään, jos se konventionissa laaditaan sellaiseksi, että olivat kysymyksessä, samalla kuin toisiakin hänen virkaveljiään joutui samanlaisen piinaukseen lahjusten vastaan ottamisesta. Tällöin hän suurella vastenmielisyydellä tunnusti olevansa erään laankaa valmistavan puuvillatehtaan osakkeenomistaja, sekä samalla kertaa erään puuvillakankaita valmistavan tehtaan huomattavana osakkeena. — Ja kun siis senaattorimme tunteessaan suuressa lapsirakkautensa vastustaa toimenpiteitä, joilla lapset saataisiin kiskottua pois puuvillatehtaitten ummehtuneista komeroista, niin hän puhuu oman voinsa ja leipänsä puolesta.

Senaatissa on toisiakin senaattoreita, joitten rakkaiden lapsiensa ja vastustuslainsäätöön poistamisen ollessa esillä, voi yhtä selvästi ja kouraan tuntuvasti selittää. Niinpä senaattori Hoke Smith selitti hänen omistamansa pankin kontrolleraavan kolme puuvillatehdasta, senaattori Claude A. Swansonilla on \$95,000 edestä puuvillatehdasta osakkeita, samaten tunnusti Ben Tillman, Etelä Carolinasta, omistavansa sievoien tukun puuvilla-

— "Yhteiskunta ei perustu lakeihin. Se on juridinen kuvitelu. Lain täytyy päinvastoin perustua yhteiskuntaan, sen täytyy olla tämän yleisen, kunkin aikaisista aineellisista tuotantomuodoista johtuvain etupyrkimysten mielialtaa vastaan." Marx

SENAATTORIT JA LAPSITYÖ

Pari viikkoa sitten uhrasi liittovaltioitten senaatissa Pohjois-Carolinan edustaja, Lee S. Overman, useita päiviä yksinomaan siihen tarkoitukseen, että hän halusi tappaa lakiehdotuksen, jolla ajottiin myöntää \$70,000 toimitukseen, joka pitää lapsityötä teollisuuslaitoksissa silmällä. Jotta tämän toimiston virkailijat olisivat tehneet seikkaperäisen tutkimuksen lasten kuolevaisuudesta teollisuuskaupungeissa, oli mainittu rahanmyönnystä pyydetty.

Jo ennemminkin on tämä samainen senaattori kuluttanut kalista järkkeän ehkäistykseen tutkimusten toimeenpanemista lapsi- ja naistyötä koskevissa seikoissa teollisuuslaitoksissa, lasten toimiston perustamisen ehkäisemiseksi, sekä yleensä rakentaakseen sultuja kaikille teollisuusoloja mahdollisesti paljastaville tutkimuksille.

Aina hän on intoillut säästäväisyyden pyhityllä asialla edes punastuttakaan sitä seikkaa, että tavallisuudessa hänen säästäväisyytensä on ilmennyt ainoastaan silloin kun lasten tai naisten hyvinvointi on ollut kysymyksessä, jolloin hän ehdottaja rahanmyönnystä on koko tarvollaan vastustanut. Sitävastoin on kunnioitettava Lee S. Overman aina ollut mies paikallaan silloin kun kysymyksessä ovat olleet kongressin "läski tynnyrit" ja muut omavaltaisuudet. Hän on aina innokkaasti ja menestyksellä ajanut Pohjois-Carolinan puron syvennyttämistä, sekä kaikin mokomin kaikkien kotipaikkansa kyläin koettanut saada rakennuttua ainakin kaksi liittovaltion rakennusta rinnakkain kongressin myöntämällä varoilla.

Tämä jalo senaattori on aina komeillut puhumalla kuolematonasta rakkaudestaan lapsia kohtaan, sekä rahanluovutuksissa nukkuvalla senaattorille kertoilut verrattomia tarinoita lapsuutensa ajalta. Nämä kertomukset ovat olleet niin liikuttavia, että on saatanut luulla senaattorin sydäntä kahden vastakkaisen tunteen repivän, nim. rakkauden lapsiin ja säästäväisyyden pirun. Kun kuitenkin nuo tuenteen purkaukset ovat käyneet kroonilliseksi aina silloin kun teollisuudessa kiduttavien lasten kohta- lo on kysymyksessä, niin helposti on kein tahansa saatanut tästä senaattori Overman'ista tehdä sen johtopäätöksen, että hänen sydäntään eivät mitään tunteet häiritse, eikä saata pois tasapainostaan.

Joitakin vuosia sitten Mulhallin tutkimusten aikana kuulusteltiin hyvin hellävaroin Overmanin, mikäli hänen rahalliset harrastuksensa ja sivutoimensa olivat kysymyksessä, samalla kuin toisiakin hänen virkaveljiään joutui samanlaisen piinaukseen lahjusten vastaan ottamisesta. Tällöin hän suurella vastenmielisyydellä tunnusti olevansa erään laankaa valmistavan puuvillatehtaan osakkeenomistaja, sekä samalla kertaa erään puuvillakankaita valmistavan tehtaan huomattavana osakkeena. — Ja kun siis senaattorimme tunteessaan suuressa lapsirakkautensa vastustaa toimenpiteitä, joilla lapset saataisiin kiskottua pois puuvillatehtaitten ummehtuneista komeroista, niin hän puhuu oman voinsa ja leipänsä puolesta.

— "Yhteiskunta ei perustu lakeihin. Se on juridinen kuvitelu. Lain täytyy päinvastoin perustua yhteiskuntaan, sen täytyy olla tämän yleisen, kunkin aikaisista aineellisista tuotantomuodoista johtuvain etupyrkimysten mielialtaa vastaan." Marx

tehtaan osakkeita, Henry F. Lippittia, Rhode Islandista ja hänen omaisillaan on puolisen miljoonan dollarin edestä voittoa tuottavia osakkeita puuvillatuotteita valmistavassa tehtaassa, John W. Weeksillä on osakkeita kolmessa puuvillateollisuuslaitoksessa ja Reed Smoothilla, Utahista, on hallussaan suurin osa King Woolen Co:n osakkeita.

Kun sitten nämä samaiset senaattorit krokotiiliin kyyneleitä vuodattaen joutuvat lapsityön poistamisesta keskustelemaan, niin jo etukäteen tietää minkälaisen päätöksen korkea senaatti asiasta tulee julkaisemaan, sillä häikäilemättä on jokainen heistä valmis omaa ja luokkansa etua ajamaan kokonaan unohtaen ihmimyöden ja tässä tapauksessa lapset, joitten hennoista ruumiista he aina ovat valmiit elinvoiman heti näitten kehdestä päästyä imemään.

Yleisiä uutisia

Lainlaajitusten toimet

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta.)

dotus, joka sisälsi moitteet Saksan hallituksen menettelystä. Lainlaajituskanta on hyljätty ehdotuksen yksityisten työvälistysoimistojen työnvälitysmaksujen ottamisesta kieltämisestä, ehdotus Yhdysvaltain lipun ja vaakunan väärinkäytön kieltämisestä liikehuoneitten ilmoituksissa sekä ehdotus sunnuntaipäivinä kaikkien liikehuoneitten sulkeamisesta.

"Antipicketing"-lakiehdotus jään hyväksymättä, sillä valiokunta, joka on käsitellyt ehdotusta on suosittanut sen hyljäämistä. Näytetään, että lainlaajitajat eivät oikein uskalla ryhtyä niin korkeihin sortotoimiin kuin sellaisen lakiehdotuksen hyväksymisen olisi.

Oregonin "kansalliskaartin" tarpeisiin on myönnetty \$155,000. Edumies Hodgen on ehdottanut, että asetettaisiin yleisääntestyskysymys kalaratattaiten kieltämisestä Columbia-joella.

Idahon valtion lainlaajituskanta syrjäytetty japanilaisvastaisen lakiehdotuksen.

Boise, 6 p. helmik. — Idahon valtio-senaatti hyljäksi lakiehdotuksen, joka olisi kieltänyt Yhdysvaltain kansalaisiksi maahottomilta oikeuden omistaa kiinteää omaisuutta valtiossa. Lakiehdotus lykättiin määräämättömäksi ajaksi.

Niinikään on lainlaajituskanta hyväksynyt päätöslauselman, jossa vaaditaan "uskollisuutta" Yhdysvaltain hallitukselle nykyisen kriisin aikana.

Etelä-Amerikan VALLAT EHKÄ EIVÄT YHDY SOTAAN

Buenos Aires, 6. helmik. 6. — Argentina tulee pysymään puolueettomana, eikä riko diplomaattisia välejä Saksan kanssa, ilmoitettiin täällä puolivirallisesti tänään iltapäivällä.

Argentinan presidentti Iriogoyen neuvotteli ministeriensa kanssa tänään kansainvälisestä asemasta. Tässä neuvottelessa sanotaan tullun sellaisen johtopäätöksen, ettei presidentti Wilsonin puolueettomalle valloille osottamaa diplomaattisten suhteitten rikkomisesta sovi noudattaa.

Brasilian ja Chilen pääkaupungeista saapuneet viestit myös osottavat näiden valtojen kampanovan diplomaattisten suhteitten rikkomista. Brasilia on kyllä päättänyt protesteerata Saksalle "säällittömän vedenalaisodan" johdosta, selittäen sen suuresti vaarantavan Argentinan lähistä kauppaa ja sen alamaisten henkeä, mutta yleensä ollaan siitä mieltä, ettei Brasilia ryhdy "ankariin toimenpiteisiin".

Buenos Airesin "La Nacion", yksi huomattavimpia Etelä-Amerikan lehdistä, tämänpäiväisessä numerossaan ilmaisee, ulkoministeri Muratoren sanoja käyttäen, toivoen, että "Yhdysvallat olisi kylliksi viisas välttääkseen sodan", edellyttäen että se kyllä voi niin tehdä, jos tahtoo.

Lehti myöskin lausuu, Etelä-Amerikassa verrattain yleisen käsityksen viittaen, että Yhdysvallat on pääsyyllinen nykyiseen asemaan, etenkin siitä merkityksessä, etteivät toiset puolueettomat vallat halua nyt seurata sen

esimerkkiä Saksaa kohtaan esiintyneessä. "Kuin toisia puolueettomia pyydetään rikkomaan välinsä Saksan kanssa, pyydetään heitä julistautumaan Saksan vihollisiksi", sanoo lehti edelleen. "Se ei ole rauhanyö. Meidän tehtävämme ei ole sanoa kuka on syyllinen nykyiseen Euroopan tilanteeseen. Historia tulee päättämään. Mutta Saksa ja liittolaiset rientävät vaarallisen nopeasti maailman autioittamista kohti."

VORWARTS YHDYSVALT. JA SAKSAN VÄLISESTÄ KRIISISTÄ

Berlin, 6 p. helmik. — Kaikki Saksan lehdet ovat sisältäneet leimuavia kirjoituksia Amerikan hallitusta vastaan nykyisen väliin rikkomisen johdosta. Ainoa lehti, joka on maltillisuudella käsitellyt asiaa on Vorwarts, eikä se ole antanut minkäänlaisia hyväksymistä Wilsonin viimeiselle menettelylle. Vorwarts kirjoituksessaan aseman johdosta Selestettuaan tilannetta Saksassa, jossa saarron tähden kärsiäntä elintarpeitten puutetta sanoo:

"Tavallisen järjen mukaan puolueettomien matteen ei pitäisi sekaantua lukemaan lakia sodankäyntitavoista toiselle riitapuolelle vaan tehdä voitavansa oikeuden mukaisen rauhan aikaansaamiseksi."

"Amerikalaisissa oloissa on sangen helppoa puhua ihmimillisydestä, joita Saksa puristettuun uhkaa. Amerikalaisia ei ahdistakaan mikään, heillä on kylliksi ruokaa eikä heidän tarvitse valtiota vihollisen hyökkäyksiä välttämättömänsä. Sellaisissa oloissa on sangen helppo olla ihmimillinen. Amerikalaisilla on yhtä vähän oikeus saarnata moraalista meille kuin ylöllisyydestä elävile henkilöille sellaisella joka joutuu lainkouriin puoston ajamana."

Oikeusjuttu union virkailijoita vastaan Chicagossa

Chicago, 6 p. helmik. — Eräitä sähkötyöläisten union virkailijoita ja chicagolaisia sähkötehtailijoita vastaan nostettua oikeusjuttua esiintyi todistajana muuan presbyterianin-kirkon pappi Robert G. Thomas, joka sanoo, että sähkötyöläisten union asiamies Michael J. Boyle — yksi syytetyistä — oli kerran esittänyt sellaisen vaatimuksen, että pastorin oli maksettava \$200 ennenkuin Thomas'in kirkon rakennuksella sähkötyöläisten lakko aloitettaisiin. Pastorimme väitti kieltäytyneensä maksamasta vaadittua maksua ja lakko jatkui.

Mistä syystä unio vaati sanottua \$200 suurusta summasta, ei todistaja lähemmin selostanut, mutta yleisensyyttäjän prolela käytettiin todistajaa toteamaan, että union virkailijat joka olivat käyttäneet asemaansa kiristääkseen avuttomilta omaisuuden omistajilta itselleen erikoisia lahjuksia. Syytös ei kuitenkaan ole perustettu sille väitteelle, mutta väitökselle, että unio "vastoin antitrustilakia olivat estäneet omaisuudenomistajia käyttämästä työtehtäviensä valitsemista työläisille teettävistä tehtaissa valmistettuja tarpeita" — siis poikoteeranneet työväen verisimpiä vihollisia.

Montanan Työv. Liiton edustajakokous

Helena, 6 p. helmik. — Montanan Federation of Labor'in 2-vuotiskokouksen edustajakokous on alkanut täällä. Kokouksessa on hyväksytty päätöslauselma, jossa tuomitaan kaikki lakiehdotukset, joihin tarkoituksena on supistaa nykyisen valtion työkomissionin valtuutta, taikka yhdistää virasto toisiin kuvernöörin nimittämien komissionerien hoitettaviin virastoihin. Työväestö näkee näissä lakiehdotuksissa kapitalistien yrityksen päästä eroon valtion tarkastuksesta, joka joskaan ei tähän saakka ole ollut tarpeen tehokas epäilemättä tulisi vieläkin tehotommammaksi, jos se jäisi sellaisiin käsiin, joihin porvaripolitiikoitsijat sen tahtoisivat joutuvan.

Niinikään on hyväksytty päätöslauselma, jossa vaaditaan, että hallitus asettaisi erikoisia tutkijoita toimeen valvomaan, ettei voimassa olevia työväen suojelusekselakeja rikota ja samalla vaaditaan lainlaajituskannan ja lakiehdotusten työntekijäin rankaamiseen.

PRESIDENTTIÄ INSTAANTOON SYÖKSEMÄÄN MAA SOTATAAN

Böömiläisten "kansallislaitto" vaikkeutelee jäsentensä olevan halukkaita tappelemaan.

Chicago, Ill., helmik. 6. — "Välit Saksan kanssa ovat rikkoutuneet ja sota saatata seurata millä hetkellä tahansa. Amerika on oikeutettu tietämään kuinka pitkälle se voi luottaa 13,000,000 ulkomaalaisyntyisen kansalaisensa ja asukkaansa uskollisuuteen", julisti Bohemian National Alliance of America'n presidentti, L. J. Fisher, tänään.

Seuraava sähkösanoma lähetettiin Wilsonille: "Kahdeksantuhatta Amerikan böömiläisten kansallislaittojen jäsentä hyväksyy innolla teidän päättäväsien kantanne Amerikan oikeuksien ja Amerikan kunnian puolustuksessa ja vaikkautta teille olevansa ehdottomasti uskollisia Yhdysvalloille."

Mrs. Pankhurst kieltää ministerien murhayrityksestä syytettyjen kuuluneen suffragetteihin

Derby, 6 p. helmik. — Täällä oikeusjuttu on olemassa käynnissä Mrs. Wheelonida ja hänen tyttäriään sekä väyvään Mr. Masonia vastaan saapui tänne Englannin suffragetteien tunnettu johtajatar Mrs. Emmeline Pankhurst. Mrs. Pankhurst sanomalehtien haastattelijoille selitti, etteivät syytettyt ole kuuluneet suffragetteien järjestöön. Pankhurst oli saapunut tänne valvoakseen ettei suffragetteien asiaa sotketa tähän syytösjuttuun, joka on saanut Englannissa yleistä vastenmielisyyttä osakseen.

Neljätoista vangittu laivan rikkomuksesta

Seattle, Wash., helmik. 6. — Neljätoista saksalaista ja itävaltalaisia merimiestä vangittiin täällä tänään syytettynä Hamburg-Amerikan rahtilaivan Saxonia konneiden rikkomisesta laivan ollessa Eagle Harborissa. Rannalla vahtissa olleet sirtolaisvirkailijat väittävät konneiden osia viskellyn yli laidan ja tänään tutkitaan kertomusta, että miehet aikoivat syyttää laivan tulen.

Saksalaisen purjelaivan Steinbekin kapteeni myöskin vangittiin.

Miehiä syytetään muodollisesti Yhdysvaltoihin tulemisesta ilman laillista lupaa. Syy tähän vangitsemiseen saatiin siitä, että he tulivat maihin mainitulta laivalta.

Miehet ovat: Kapteeni Franz Helfer, itävalt., Saxonian kapteeni; Steinbekin kapteeni Johannes Wolters; pääkoneenkäyttäjät Arnold Husted; ensimmäinen upseeri Ernest Hanann, Paul Gille Christian Jensen, Otto Schneider, Lorenzo Lau, Fritz Korth, Julius Jungbuth, Ricio Jaeger, Gustav Burchild, Franz Hintzie ja Jacob Bertschies.

PAPPI VÄITTÄÄ MAINEEN SA MUSTUNEE PAHOIN.

Portland, Ore., helmik. 6. — East Side Christian-kirkon pastori R. H. Sawyer ei kääntänyt "toista poskeaan" saatuaan "Oregon Deutsche Zeitungissa" läihäyksen toiselle, vaan sensijaan on hän nostanut \$50,000 vahingonkorvauksuttun, väittäen saksalaisen kustannusyhtiön tahranneen hänen mainettaan nimittämällä häntä "vääräksi profetaksi" ja "luojan häväsijäksi". Saotun lehden liikkeenhoidtaja E. A. Kern ja toimittaja Max Lucke ovat nimetty vastaajiksi.

Valituksen aiheena olevan artikkelin sanoo pappi olleen lehden tammik. 23 p:n numerossa, otsikolla "väärä profetta" ja siinä oli sanottu m.m.: "Tämä Luojan häväsijä syyttää Jumalakin tämän sodan edeltämääräisistä 3,000 vuotta sitten, eroten pyhimäisistä Lloyd Georghista, joka väittää prettisaisten alkaneen sen."

"Pappismies Sawyer on sitä mieltä, että englantilaiset ovat 'Jehovan valittuja', mikä on johdonmukainen ja välttämätön seuraus hänen väitteestään, että Jumala valmistii sodan. Suurempaa kristinuskon Jumalan häväsitystä ei ole koskaan lähtenyt kenenkään ihmisen huulilta. No, emme riitele tyhmeliiniin ja heikkomielisten kanssa — paperin hintakin kieltää sen!"